

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Langáška (soudce zpravodaj), soudce JUDr. Filipa Dienstbiera a soudkyně JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **T. N. D.**, zastoupený Mgr. Vratislavem Polkou, advokátem, sídlem Vinohradská 22, Praha 2, proti žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, sídlem Olšanská 2, Praha 3, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. září 2019 č. j. CPR-11945-6/ČJ-2018-930310-V244, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 5. prosince 2019 č. j. 75 A 24/2019 - 25

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost žalobce **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Žalobce v České republice v minulosti pobýval na základě povolení k dlouhodobému pobytu, jehož platnost skončila dne 1. října 2015. Dne 25. října 2017 se

pokračování

žalobce dostavil na oddělení cizinecké policie, kde bylo zjištěno, že žalobce nejméně od 2. října 2015 pobývá v České republice neoprávněně, a proto s ním bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění. V průběhu řízení vyšlo najevo, že žalobce v září roku 2016 žádal o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, tuto žádost však Ministerstvo vnitra vyhodnotilo jako opožděnou. Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje (dále jen „správní orgán prvního stupně“) též zjistila, že žalobce byl Zemským soudem Gera odsouzen dne 7. května 2015 k trestu odnětí svobody na 2 a půl roku za nepovolený dovoz omamných látek v nemalém množství (téměř tři kilogramy metamfetaminu) a napomáhání při nepovolené distribuci omamných látek v nemalém množství. Trest mu byl podmíněně odložen do 20. března 2020. Od 17. července 2014 do 29. června 2016 byl žalobce ve vyšetřovací vazbě. Syn a manželka žalobce mají povolen trvalý pobyt na území České republiky.

[2] Žalobce při výslechu uvedl, že byl v minulosti vazebně stíhán v Německu za převážení marihuany. Trest mu byl podmíněně odložen. Během pobytu ve vazbě mohl přijímat návštěvy, neměl žádné omezení v komunikaci. V České republice žije jeho manželka a syn, který dříve navštěvoval základní školu v Mostě, nyní se učí doma česky. Manželka podniká, má obchod s potravinami, kde má k ruce na výpomoc jednu Češku, a zajišťuje potřebný příjem pro rodinu. Manželství žalobce trvá dvacet let. Žádné kulturní či společenské vazby k České republice žalobce nemá. Pokud by musel vycestovat, byla by manželka na obchod úplně sama a nevládla by to, vycestování žalobce by ovlivnilo i jeho dítě. Když byl žalobce ve vazbě v Německu, měla manželka v obchodě stejnou výpomoc jako nyní. Během pobytu v České republice žalobce navštívil Vietnam třikrát nebo čtyřikrát, jezdil za synem, který tam tehdy bydlel u tety.

[3] Manželka žalobce vypověděla, že jej ve vazbě v Německu několikrát navštívila, přibližně jednou za měsíc si telefonovali, také si psali. O to, proč je žalobce ve vazbě, se moc nezajímala. Nemohla by žalobce následovat do Vietnamu, protože tam nemají žádné zázemí, v České republice mají obchod, kde jí manžel pomáhá. Během pobytu žalobce ve vazbě vedla obchod sama se společníkem. Když je v obchodě, dělá žalobce veškeré domácí práce. Na výchově syna se podílí oba stejnou měrou. Syn neměl ve škole příliš dobrý prospěch, učí se doma česky.

[4] Žalobcův syn (narozený v roce X) uvedl, že žalobce pomáhá při vedení obchodu své manželky. Žalobcovu nucené opuštění České republiky by byl zásah do rodinného a soukromého života, jeho syn však nedokáže přesně vyjádřit v jakém směru. V době, kdy byl žalobce v Německu, jeho syn ještě nebyl v České republice. Žalobce jej v době, kdy ještě pobýval ve Vietnamu, navštěvoval jednou ročně, někdy to ale trvalo dva nebo tři roky, než přijel.

[5] Rozhodnutím ze dne 20. února 2018 č. j. KRPU-210441-40/ČJ-2017-040026-SV-CV uložil správní orgán žalobci správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 30. července 2019 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), spojené se zákazem vstupu na území členských států Evropské unie po dobu jednoho roku. Správní orgán prvního stupně dospěl k závěru, že žalobce pobýval na území České republiky od 2. října 2015 na území České republiky bez platného oprávnění k pobytu. Uznal, že

pokračování

správní vyhoštění zasáhne do soukromého a rodinného života žalobce, tento zásah však považuje za přiměřený.

[6] Rozhodnutím označeným v návěti žalovaný zkrátil dobu, po níž žalobci nebude umožněn vstup na území členských států Evropské unie, na deset měsíců. Korigoval totiž závěry správního orgánu prvního stupně ohledně doby, po níž žalobce pobýval v České republice neoprávněně, neboť správní orgán prvního stupně nezohlednil, že až do 29. června 2016 se žalobce nacházel ve vyšetřovací vazbě v Německu, přičemž neoprávněný pobyt po tuto dobu mu nelze vytýkat. Žalovaný dále konstatoval, že žalobce i přes několikaletý pobyt v České republice neovládá český jazyk a nenavázal zde žádné hlubší vztahy a vazby. Rovněž skutečnost, že se žalobce v jiném členském státě Evropské unie dopustil trestné činnosti, svědčí o nízké míře jeho integrace. Naopak, žalobce má stále vazby na domovský stát. Žalovaný dospěl k závěru, že mezi žalobcem a jeho manželkou a synem nejsou tak intenzivní vztahy, aby bylo uložení správního vyhoštění nepřiměřeným zásahem do jejich soukromého a rodinného života. Po dobu zákazu vstupu žalobce na území členských států Evropské unie může rodina žít ve Vietnamu, či v jiném státu, popřípadě mohou zůstat v kontaktu prostřednictvím návštěv a prostředků komunikace na dálku. Žalovaný též konstatoval, že žalobcův syn již dosáhl zletilosti a podstatnou část svého života strávil ve Vietnamu, kde jej žalobce navštěvoval nejvýše jednou do roka, žalobce byl navíc od rodiny odloučen v době, kdy byl ve vazbě v Německu. V té době manželka žalobce vedla obchod sama, bez jeho přičinění. Žalovaný dále podotkl, že žalobce představuje hrozbu pro veřejný pořádek vzhledem k trestné činnosti, již se dopustil.

[7] Žalobu proti rozhodnutí žalovaného zamítl Krajský soud v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“) rozsudkem označeným v záhlaví. Dle názoru krajského soudu není manželství žalobce překážkou jeho správního vyhoštění, neboť toto manželství bylo již jednou poznamenáno nucenou odluhou v důsledku téměř dvouletého pobytu žalobce ve vyšetřovací vazbě. Krajský soud předpokládá, že pokud za těchto okolností manželství žalobce vydrželo, je zde předpoklad, že se vztahy mezi manžely nezpřetrhají ani po dobu správního vyhoštění žalobce, která je kratší než doba, kdy byl žalobce ve vazbě. Krajský soud též zohlednil, že žalobce má ve Vietnamu příbuzné. Dále soud zdůraznil, že žalobce významně porušil veřejný pořádek tím, že na území členského státu Evropské unie spáchal trestný čin spojený s nepovoleným nakládáním s omamnými látkami. Žalobce si měl být vědom toho, že mu trestná činnost zkomplikuje pobytový status. Zadržení žalobce ve vazbě proto nelze vzít jako polehčující okolnost. Krajský soud rovněž podotkl, že manželka a syn žalobce jej mohou následovat do Vietnamu, popřípadě mohou na území České republiky vyčkat jeho návratu, přičemž po tuto dobu mohou udržovat kontakt prostřednictvím dálkových komunikačních prostředků. Z uvedených důvodů nepovažoval krajský soud správní vyhoštění za nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobce.

pokračování

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[8] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost spojenou s návrhem na přiznání odkladného účinku. Namítal, že se krajský soud nesprávně vypořádal s otázkou zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele. Zopakoval, že na území České republiky sdílí společnou domácnost se svou manželkou a synem, svými nejbližšími příbuznými. Úvahu krajského soudu, že odloučení nenaruší manželství stěžovatele, které již poznamenal jeho pobyt ve vazbě, považuje stěžovatel za nepřiměřenou a nepodloženou. Není jisté, že v důsledku dalšího narušení kontaktu nedojde k zániku manželství. Tyto úvahy navíc stěžovatel nepovažuje za relevantní. Krajský soud se měl zabývat tím, zda v důsledku vycestování stěžovatele bude narušen jeho soukromý a rodinný život, či nikoli. Rodinný život stěžovatele není omezen na existenci manželství, nýbrž zahrnuje i pravidelný osobní a fyzický kontakt. Stěžovatel též nesouhlasí s tím, že jsou jeho manželka a syn nuceni volit mezi opuštěním České republiky a odloučením od stěžovatele. Závěr soudu, že stěžovatel může zůstat se svou rodinou v kontaktu prostřednictvím dálkových komunikačních prostředků, považuje stěžovatele za neuctivý ke svému soukromému a rodinnému životu, neboť takový kontakt kvalitativně neodpovídá osobnímu kontaktu.

[9] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti pouze odkázal na shromážděný spisový materiál a vyjádřil přesvědčení, že postupoval v souladu se všemi právními předpisy.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[11] Nejvyšší správní soud předesílá, že o kasační stížnosti rozhodl bezodkladně, ještě před uplynutím lhůty pro rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku podle § 73 odst. 4 ve spojení s § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), která začala běžet až od okamžiku doplnění potřebných náležitostí kasační stížnosti, tedy od 12. února 2020 (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. června 2012 č. j. 6 Ads 73/2012 - 17 či ze dne 2. listopadu 2016 č. j. 6 Azs 216/2016 - 44). Návrh na přiznání odkladného účinku se tak stal bezpředmětným.

[12] Podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců vydá policie *rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území [České republiky] přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států, až na 3 roky, pobývá-li cizinec na území bez víza, ač k tomu není oprávněn, nebo bez platného oprávnění k pobytu*. Stěžovatel nezpochybňuje, že na území České republiky pobýval bez platného oprávnění k pobytu, domáhá se však aplikace § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, podle něhož nelze rozhodnutí o správním vyhoštění vydat, *jestliže by jeho důsledkem byl nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života cizince*. Kritéria, která je při posuzování přiměřenosti správního vyhoštění ve vztahu k soukromému a rodinnému životu cizince třeba vzít v úvahu, stanoví § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců a vyplývají též z judikatury Evropského soudu pro lidská práva

pokračování

k čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (srov. například rozsudek velkého senátu ze dne 18. října 2006 ve věci *Üner proti Nizozemsku*, stížnost č. 46410/99 body 57–58, či rozsudky ze dne 31. ledna 2006 ve věci *Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku*, stížnost č. 50435/99, bod 39, a ze dne 28. června 2011 ve věci *Nunez proti Norsku*, stížnost č. 55597/09, bod 70; dále viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 5. března 2013 č. j. 8 As 118/2012 - 45, ze dne 30. července 2013 č. j. 1 As 50/2013 - 48 či ze dne 3. července 2013 č. j. 1 As 17/2013 - 50).

[13] Dle názoru stěžovatele brání jeho správnímu vyhoštění skutečnost, že na území České republiky žije jeho manželka a syn, kteří zde mají povolen trvalý pobyt. Nejvyšší správní soud se stěžovatelem souhlasí v tom, že nucené vycestování z České republiky a s ním spojený zákaz opětovného vstupu po určitou dobu bude představovat zásah do jeho soukromého a rodinného života. Avšak s ohledem na další okolnosti případu neshledal nic nesprávného na závěru krajského soudu, že nepůjde o nepřiměřený zásah, který by bránil vydání rozhodnutí o správním vyhoštění stěžovatele. V tomto směru Nejvyšší správní soud poukazuje v prvé řadě na to, že ačkoli stěžovatel v České republice pobývá od konce roku 2008 (jak vyplývá ze správního spisu), neovládá český jazyk a, jak ve správním řízení sám uvedl, nevytvořil si zde žádné společenské či kulturní vazby. Vzhledem k tomu, že manželka i syn stěžovatele jsou vietnamské národnosti, oba ve Vietnamu dlouhou dobu žili, ovládají vietnamský jazyk a znají tamní společnost a kulturu, je možné po nich požadovat, aby stěžovatele následovali do Vietnamu. V případě, že by manželka a syn stěžovatele tuto variantu odmítli, mohou stěžovatele ve Vietnamu navštěvovat. Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem i v tom, že dopady nuceného odloučení mohou zmírnit prostředky dálkové komunikace, které by stěžovateli umožnily zůstat s rodinou v každodenním kontaktu. Žalovaný dostatečně odůvodnil, že stěžovatelova nepřítomnost by neměla závažné důsledky ani pro podnikání jeho manželky v České republice (neboť byla schopná obchod vést bez stěžovatelovy pomoci již v době, kdy byl stěžovatel ve vazbě). Nelze též přehlížet, že stěžovatelův syn žil až do roku 2014 (tedy do svých čtrnácti let) ve Vietnamu u jiných příbuzných a se stěžovatelem se vídal maximálně jednou za rok. V době, kdy se přestěhoval do České republiky, byl stěžovatel zadržen pro podezření ze spáchání trestného činu v Německu, kde strávil téměř dva roky ve vazbě, aniž by se se synem vídal. S ohledem na to nelze považovat desetiměsíční odloučení stěžovatele od jeho (v době rozhodování žalovaného již dospělého) syna za nepřiměřený zásah. V podrobnostech Nejvyšší správní soud odkazuje na odůvodnění rozsudku krajského soudu, popřípadě napadených správních rozhodnutí.

[14] K námitce, že je rodina stěžovatele nucena volit mezi odloučením od stěžovatele a opuštěním České republiky, Nejvyšší správní soud již jen stručně uvádí, že Listina základních práv a svobod ani mezinárodní smlouvy, jimiž je Česká republika vázána, jí neukládají všeobecnou povinnost respektovat volbu osob ohledně země jejich společného pobytu (srov. například rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. února 2012 č. j. 2 Azs 38/2011 - 47, ze dne 17. září 2010 č. j. 2 Azs 14/2010 - 96 či ze dne 11. června 2009 č. j. 9 Azs 5/2009 - 65; citovaná rozhodnutí se sice týkají primárně mezinárodní ochrany, přdestřený výklad čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod však lze aplikovat obecněji).

pokračování

[15] Nad rámec nutného odůvodnění Nejvyšší správní soud uvádí, že argumentace krajského soudu (převzatá od žalovaného), že stěžovatel představuje nebezpečí pro veřejný pořádek, je poněkud zavádějící. Stěžovateli bylo uloženo správní vyhoštění za neoprávněný pobyt [§ 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o pobytu cizinců], nikoli proto, že by představoval nebezpečí pro veřejný pořádek [§ 119 odst. 1 písm. a) bod 2 zákona o pobytu cizinců]. Otázka, zda je stěžovatel nebezpečím pro veřejný pořádek, tak nebyla pro posuzování přiměřenosti správního vyhoštění uloženého z důvodu neoprávněného pobytu příliš relevantní. Respektive, trestnou činnost stěžovatele bylo možné zohlednit především jako okolnost svědčící o nízkém stupni integrace stěžovatele v české společnosti, popřípadě v tom směru, že umístění stěžovatele ve vazbě nelze považovat za okolnost svědčící v jeho prospěch (jak krajský soud učinil na konci odstavce 20 svého rozsudku). Nejvyšší správní soud dále podotýká, že rozsudek ze dne 10. října 2016 č. j. 2 Azs 147/2016 - 30, kterým krajský soud v tomto směru argumentoval, se týkal zrušení povolení k trvalému pobytu podle § 77 odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců ve znění účinném do 17. prosince 2015, tedy z důvodu odsouzení cizince k nepodmíněnému trestu odnětí svobody za spáchání úmyslného trestného činu, a závěry tehdy vyslovené Nejvyšším správním soudem proto na projednávanou věc nelze vztahovat. Tato dílčí nepřiléhavost argumentace se však na zákonnosti rozsudku krajského soudu nijak neprojevila.

IV. Závěr a náklady řízení

[16] Nejvyšší správní soud tedy neshledal kasační stížnost důvodnou, pročez ji ve smyslu § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Rozhodl tak bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[17] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobce neměl úspěch ve věci, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly, a náhrada nákladů řízení se mu tudíž nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. března 2020

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu